

**Statistikdokumentation for
Børnepasning efter skolestart 2020**

1 Indledning

Statistikken børnepasning efter skolestart belyser antallet af indskrevne børn og unge og pædagogisk ansatte i børnepasning efter skolestart. Opgørelsen af børn og unge og ansatte har i forskellige former været udarbejdet siden 1943. Statistikken har tidligere været en del af statistikken for pasningsområdet 0-18 år, men fra og med 2015 er området opdelt i børnepasning før skolestart (0-5 år) og børnepasning efter skolestart (fra 5 til 18 år). Denne statistik belyser børnepasning efter skolestart.

2 Indhold

Statistikken er en årlig opgørelse af antal indmeldte børn og unge og pædagogisk ansatte i børnepasning efter skolestart. Børnene fordeles på kommuner, pasningstilbud, institutionernes ejerform og alder. De ansatte opgøres som fuldtidsansatte og fordeles på kommuner og stillingskategori. Statistikken publiceres i statistikbanken.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken belyser antallet af indskrevne børn og unge og ansatte i børnepasning efter skolestart. Antal børn og unge fordeles efter kommune, pasningstilbud, ejerform og alder. Børn og unge opgøres som antal indskrevne børn og unge i pasningsinstitutioner på opgørelsestidspunktet. De indskrevne er inddelt i 1-års intervaller.

Aldersintervallet ligger fra og med 5 år til og med 18 år. Børn under 5 år kan forekomme i enkelte tilfælde, da de er startet på et fritidstilbud før de er fyldt 5 år. Statistikken medtager børn og unge og ansatte i pasningstilbud, som er oprettet efter Folkeskoleloven eller afsnit 3 og 4 i Dagtilbudslovens. Antallet af ansatte fordeles efter kommune og stillingskategori. Ansatte opgøres som antal fuldtidsansatte på opgørelsestidspunktet.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Pasningstilbud inddeles efter • Skolefritidsordning (SFO) • Fritidshjem • Fritids-, junior- og ungdomsklubber. Ejerform inddeles efter • Kommunale pasningsinstitutioner • Selvejende og private pasningsinstitutioner. Alderen opgøres efter barnets eller den unges alder på optællingsdagen. Det vil sige barnets alder den første onsdag i oktober.

Fra 2015 til 2018 inddeles stillingskategorierne efter: • Ledelse og inspektør • Sekretær • Læge, psykolog og sygeplejerske • Lærer og støttepædagog • Socialrådgiver • Fysio- og ergoterapeut • Pædagog og omsorgsassistent • Pædagogmedhjælper • Social- og sundhedsassistent • Økonoma og kok • Rengørings og køkkenhjælp • Pedel og vicevært.

Fra 2019 inddeles stillingskategorier i • Ledelse og inspektør • Pædagog og omsorgsassistent • Pædagogmedhjælper

At stillingskategorierne fra 2019 er indskrænket til tre stillingskategorier, skyldes at der har været efterspørgsel efter kun at tælle pædagogisk personale i danske fritidsordninger. Den samme tilgang har været anvendt siden 2015 i børnepasnings før skolestart. En oversigt over stillingskategorierne fra 2015 til 2018 viste desuden at meget få eller ingen kommuner registrerer ansatte i de udeladte kategorier. Det skyldes at stillinger som fx læge, psykolog, sygeplejersker eller socialrådgiver ikke arbejder i fritidsordninger.

2.3 Sektordækning

Pasningsinstitutioner i Danmark.

2.4 Begreber og definitioner

Antal indskrevne unge: Antallet af unge, der på opgørelsetidspunktet var indskrevet i den pågældende pasningsinstitution. De indskrevne er inddelt i 1-års intervaller.

Antal ansat personale: Fuldtidsomregnet personale, der på opgørelsetidspunktet var aflønnet i pasningsinstitutionen.

2.5 Enheder

Børn og unge samt ansatte.

2.6 Population

Børn og ansatte i pasningsinstitutioner for børn efter skolestart

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

Statistikken dækker tidsperioden 2015 og frem.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik, da der er tale om en antalsopgørelse af henholdsvis unge og personale.

2.10 Måleenhed

Antal

2.11 Referencetid

Referencetid for børn og unge og ansatte er kalenderår. Opgørelsen er den første tredje oktober i året - dvs. for 2020 er datoen den 3. oktober 2020.

2.12 Hyppighed

Årlig.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

§6 og 8 i lov om Danmarks Statistik.

Der findes ingen EU-regulering.

2.14 Indberetningsbyrde

Statistikken bygger primært på administrative kilder, og der er derfor ikke beregnet nogen indberetningsbyrde. Dog indsamles informationer fra de institutioner, som ikke indberetter elektronisk ved at Danmarks Statistik sender et indberetningsark.

2.15 Øvrige oplysninger

Statistikken er ikke direkte påvirket af COVID 19-pandemien, da opgørelsetidspunktet er den tredje oktober 2020, hvor børn og personale ikke var hjemsendt. Der er dog observeret færre børn i fritidsinstitutioner i 2020 sammenlignet med tidligere år. Det kan skyldes at forældre har valgt at beholde deres børn ude af institution efter de har været hjemsendt grundet COVID 19 situationen. Øvrige oplysninger kan fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Oplysninger om indskrevne børn og unge samt ansatte indsamles primært fra kommunale forældreopkrævningssystemer og lønanvisningssystemer. Oplysningerne suppleres med data fra Undervisningsministeriet og elektroniske indberetninger til Danmarks Statistik fra selvejende og private pasningsinstitutioner. Det indsamlede data valideres for væsentlige afvigelser og sammenlignes med tidligere års data.

3.1 Kilder

Oplysninger om antallet af børn og unge indhentes fra kommunale forældreopkrævningssystemer. IT-leverandørerne er ASSEMBLE, IST og KMD. Der suppleres med oplysninger fra Undervisningsministeriet og indberetninger direkte fra pasningsinstitutionerne. Oplysninger om antal ansatte indhentes fra de kommunale lønanvisningssystemer.

3.2 Indsamlingshyppighed

Data indsamles en gang årligt, men Danmarks Statistik modtager både årsdata og månedsdata.

3.3 Indsamlingsmetode

Data om børns indmeldelser og ansattes arbejdstid indhentes fra kommunernes dataleverandører. Kommunerne registrerer ansattes arbejdstid og indmeldelser/udmeldelser af børn elektronisk og leverer oplysningerne til deres dataleverandør. Danmarks Statistik modtager månedligt og årligt oplysningerne direkte fra dataleverandørerne.

3.4 Datavalidering

Danmarks Statistik foretager fejlsøgning af modtagne oplysninger om børns indmeldelser og ansattes arbejdstid. Det gøres ved at sammenligne det nye års data med tidligere års data. Ud over sammenligning imellem årene foretages der også sammenligning imellem årsdata og månedsdata for, at vurdere, om der er overensstemmelse imellem disse. Den anden del af fejlsøgningen foregår ved at sammenligne antallet af ansatte med antallet af børn i hver kommune. Er der mange ansatte i forhold til antallet af børn eller omvendt – fx 190 børn pr. ansat i en kommune – sammenlignes antallet af børn og ansatte for hver institution individuelt i kommunen. I sådanne tilfælde er det typisk at kommunen, som har registreret børn på det rigtige kontonummer, mens ansatte er registreret på et forkert kontonummer. Ansattes kontonummer vil herefter blive korrigeret.

3.5 Databehandling

Data om børn og ansatte importeres som årsudtræk fra opkrævnings- og lønssystemer i kommunerne.

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data udover hvad der allerede er beskrevet under datavalidering og databehandling.

4 Relevans

Statistikens brugere er mange og forskelligartede. Statistikken anvendes af Ministerier til vurdering af økonomiske og sociale effekter af ny lovgivning (Lovmodellen) og politikudvikling på dagtilbudsområdet. Kommuner og faglige organisationer anvender statistikken som grundlag for analyser og anbefalinger på børnepasningsområdet. Data er indsamlet på baggrund af en aftale mellem Danmarks Statistik og Undervisningsministeriet.

4.1 Brugerbehov

De centrale brugere er statsadministrationen, kommuner, faglige organisationer, interesseorganisationer, private virksomheder, forskere og studerende. Overordnet bruger Undervisningsministeriet opgørelsens til at følge, hvor stor en andel af en årgang, der er indmeldt i SFO. Det er fx relevant i vurdering af udgifter, hvis skoledagens længde ændres.

4.2 Brugertilfredshed

Udarbejdelse af statistikken er sket på baggrund af en kontrakt mellem Undervisningsministeriet og Danmarks Statistik.

4.3 Fuldstændighed af data

Ikke relevant for statistikken.

5 Præcision og pålidelighed

98 kommuner er inkluderet med oplysninger om børn og unge, mens 98 kommuner er inkluderet med oplysninger om ansatte. Præcisionen påvirkes af kommunernes registreringspraksis, som i flere tilfælde har vist sig at give forkerte registreringer af institutionernes pasningstilbud og lovgrundlag. Fejlregistreringen giver ikke systematiske fejl i opgørelsen. Præcisionen af antal ansatte i skolefritidsordninger påvirkes endvidere af at det ofte vurderes, hvor meget tid en ansat underviser i skolen i forhold til at passe børn i skolens fritidstilbud.

5.1 Samlet præcision

Statistikken bygger på administrative registerdata og dækker alle børn og unge indmeldt i offentlige daginstitutioner. Det vurderes usandsynligt at et større antal børn og unge eller ansatte ikke registreres i systemet, da registrering vedrørende forældrebetaling anvendes som del af den kommunale administration.

Den samlede præcision påvirkes dog af, hvorvidt børn og unge og ansatte i de administrative systemer registreres på det korrekte kontonummer. Det forekommer relativt ofte, at kommuner konterer institutioner forkert, og Danmarks Statistik har ikke altid mulighed for at opdage dette og foretage rettelser. Det vurderes, at disse fejl ikke giver systematiske fejl i opgørelsen.

Under fejlkontrol blev der foretaget sammenligninger af antallet af børn og unge med antallet af ansatte, samt sammenligninger af antallet af institutioner og ansatte. Under disse sammenligninger var der institutioner, som fx havde få eller ingen børn og unge pr. voksen og andre institutioner med over 80 børn og unge pr. voksne. Disse fejl er rettet i det omfang det har været muligt.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.3 Anden usikkerhed

Datagrundlaget hviler på, at institutioner og kommuner registrerer deres ansatte og indmeldte børn og unge korrekt. Tilfældige fejl som fx forkerte angivne CPR numre kan medføre, at ansatte og børn og unge undervurderes, fordi Danmarks Statistik i databehandlingen fjerner dubletter og ikke-gyldige CPR numre. I tilfælde, hvor ansatte både er ansat til at arbejde i skolen og i SFO'en kan det være svært for en indberetter at vurdere, hvor meget tid den ansatte arbejder i skolen i forhold til SFO'en. Den samme usikkerhed er gældende for ledere og andre ansatte som både arbejder på en skole og på skolens SFO. Det vurderes at sådanne fejl er få og tilfældige og derfor ikke har systematisk effekt på opgørelserne. For skolefritidsordninger gælder, at der kan være en vis usikkerhed i opgørelsen af ansatte i de tilfælde, hvor de samme ansatte anvendes i både SFO og skolen.

Der er iagttaget væsentlig forøget datakvalitet fra 2015 til 2020. Det tilskrives primært øget dialog imellem Danmarks Statistik og dataleverandørerne, en øget fejlsøgningsindsats og mulighed for afklarende spørgsmål og justering af datagrundlaget fra 2017 og frem.

Statistikken er ikke direkte påvirket af COVID 19-pandemien, da opgørelsestidspunktet er den tredje oktober 2020, hvor børn og personale ikke var hjemsendt. Der er dog observeret færre børn i fritidsinstitutioner i 2020 sammenlignet med tidligere år. Det kan skyldes at forældre har valgt at beholde deres børn ude af institution efter de har været hjemsendt grundet COVID 19 situationen.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, besluttet og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Der er medtaget 98 antal kommuner med indmeldte børn og unge i udgivelsen for 2020, hvilket er samme antal som i 2019. For ansatte i kommunale skolefritidsordninger er der medtaget 98 kommuner, hvilket er et kvalitetsløft i forhold til 2017, hvor 72 kommuner blev offentliggjort. Danmarks Statistik har foretaget fejlsøgning af oplysningerne fra IT-leverandørerne. Kriterierne for at en kommune kunne medtages i statistikken består af flere trin og er en samlet vurdering. Det er en kombination af den procentvise afvigelse på relevante faktorer og andelen af børn og unge i forhold til ansatte i kommunerne, som afgør om Danmarks Statistik vurderer, at kvaliteten er tilstrækkelig til publicering. Det forekommer, at kommunerne får indberettet børn og unge med en forkert institutionskode i forældreopkrævningssystemerne. Dette drejer sig specielt for klubområdet, hvor en SFO-2 ordning kan blive forvekslet med en klub efter dagtilbudsloven. Sådanne fejl kan ikke altid opdages i fejlsøgningsprocessen. Specielt omkring ansatte er der en vis usikkerhed omkring fordelingen på de enkelte institutionstyper. Ikke alle sådanne fejl kan rettes, hvorfor sammenligning mellem kommunerne af forholdet mellem ansatte og børn og unge skal ske med varsomhed.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der offentliggøres normalt kun endelige tal. Hvis det viser sig, at der har været fejlindberetninger mv. af en vis størrelse, så revideres tallene i Statistikbanken eventuelt. Der er ikke foretaget revisioner i 2020 udgivelsen

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken for 2020 udkommer den 18. juni 2021. Statistikken offentliggøres ca. 9 måneder efter referencetidspunktet. Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til det forud annoncerede udgivelsestidspunkt i udgivelseskalendarer.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Referencetidspunktet er den 3. oktober 2020. Statistikkerne er offentliggjort den 18. juni 2021. Under normale forhold burde statistikkerne blive offentliggjort senest medio året efter referencetidspunktet, 9 måneder efter referencetidspunktet.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til det forud annoncerede udgivelsestidspunkt i udgivelseskalendarer. Statistikken for 2020 udkommer 18. juni 2021.

7 Sammenlignelighed

Der findes statistik om børnepasning tilbage til 1943. Generelt er det muligt at sammenligne det samlede antal børn fra 1983 og de enkelte pasningstilbud fra 1994. Dog skal man være opmærksom på, at tællingstidspunktet ændrer sig fra foråret til efteråret i 2004. Børnepasningsområdet på tværs af OECD lande er beskrevet i seneste rapport fra Education at a Glance 2019.

7.1 International sammenlignelighed

Der udarbejdes statistikker om børnepasning i en lang række lande. Statistikken er dog ikke underlagt nogle fælles internationale retningslinjer hvilket betyder at nationale metoder kan variere fra land til land. Børnepasningsområdet på tværs af OECD lande er beskrevet i seneste rapport fra Education at a Glance 2019.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Der kan findes tal om daginstitutioner tilbage til 1943. Tal fra før 1983 kan findes i statistiske årbøger. Fra 1983 og til 1993 opgøres det samlede antal indskrevne børn og unge i daginstitutioner i alderen 0-14 år. Fra 1994 til 2007 opdeler tabellen i institutionstyper, herunder skolefritidsordninger (SFO) og fritidshjem. Der opdeles ikke på klub. Efter kommunalreformen i 2007 udvides tabellerne og der opdeles nu også på børn og unge i klub. Samtidig udvides alderen på de børn og unge, der er med i statistikken. Aldersgruppen udvides fra 0-14 år til 0-18 år. Fra 2015 oprettes en ny tabel, som udelukkende opdeler på SFO, Fritidshjem og klubber. Generelt er det muligt at sammenligne det samlede antal børn og unge fra 1983 og på de enkelte pasningstilbud fra 1994. Frem til 2004 er måletidspunktet for statistikken et givent tidspunkt i foråret, men fra og med 2004 flyttede måletidspunktet til den første oktober i efteråret. Alt andet lige, vil det overvurdere antallet af børn og unge samt ansatte efter 2004. Det skyldes at der er flere børn og unge, ved starten af skoleåret (opgørelsestidspunktet efter 2004) end i foråret (opgørelsestidspunktet før 2004). Det betyder med andre ord at antallet af børn og unge og ansatte er højere fra 2004, hvis der sammenlignes med antallet før 2004. Sammenligninger over tid bør også tage højde for indførelse af kommunalreformen i 2007. Her ændres i kommunesammensætningen og amterne nedlægges.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Danmarks Statistik offentliggør statistik om daginstitutionernes takster for børnepasning. Herunder opgøres taksterne for indmeldelse i SFO, klubber og fritidshjem. En tælling af antallet af institutioner for børn og unge efter skolealderen kan findes her. Derudover offentliggøres en statistik for daginstitutionernes frokostordninger og oplysninger om indholdet i frokostordningerne. Danmarks Statistik laver også en lignende opgørelse af børn og ansatte med pædagogiske opgaver samt normeringer for børn, som er i alderen før skolestart. De kan findes her.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik.

8 Tilgængelighed

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Børn og Personale](#). Se mere på statistikens [emneside](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Der laves ikke en NYT artikel.

8.5 Publikationer

Der laves ikke yderligere publikationer.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Børn og personale](#) i følgende tabeller:

- [BOERN5](#): Indskrevne børn i fritidsordninger
- [BOERN6](#): Personale i kommunale skolefritidsordninger

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere og andre analytikere fra autoriserede forskningsinstitutioner, kan få adgang til statistikens mikrodata gennem Danmarks Statistiks [Forskerordning](#).

8.8 Anden tilgængelighed

Statistikens anonymiserede grunddata stilles til rådighed for serviceopgaver mod betaling. Læs mere om [skræddersyede løsninger](#) eller få flere oplysninger ved at kontakte DST Consulting.

8.9 Diskreteringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik.

8.10 Diskreterings og databehandling

Statistikken offentliggøres på et aggregeringsniveau der ikke nødvendiggør diskreterings.

8.11 Reference til metodedokumenter

Der findes ingen separate metodedokumenter for denne statistik.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Befolkning og Uddannelse. Den statistikansvarlige er Mark Søndergaard, tlf. 39 17 36 18, e-mail: msg@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Befolkning og Uddannelse, Personstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Mark Søndergaard

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

msg@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 36 18

9.8 Faxnummer

39 17 39 99